

Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Lander Iribar Zumeta

*Usurbil,
Gipuzkoa
(2004)*

Aurkibidea

Biografia

Usurbildarra, ama bertakoa du eta aita Getariakoa. Elkarrizketaren unean Lasarte-Oriako Oriarte institutuan zebilen, Batxi-2 egiten, eta saskibaloian jokatzen zuen. Aimar Vazquez lagunarekin batera egin genion elkarrizketa, hitanoari eta aisialdiko hizkuntza-ohiturei buruz, institutuan. Zortzi bat urtetatik hitz egiten du hika, kalean ikasita. Lasarte-Oriako Udalarentzat egindako elkarrizketa, Ele-meleka proiekturako.

Zintak

USU-090

- **Proiektua:** Gazte gara gazte
- **Elkarrizketatzailea(k):** Etxeberria, Idoia
- **Data:** 2022-02-10
- **Iraupena:** 48 min
- **Euskarria:** Bideo digitala

Pasarteak

1. Usurbilen hika hitz egitea normala

- **Erref:** USU-090/004
- **Iraupena:** 0:01:36. **Hasi:** 00:01:53. **Bukatu:** 00:03:29
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:

<p>Kalean ikasi dute hika hitz egiten. 7-8 urterekin hasi ziren. Normalena hori da Usurbilen. Landerri aitak ere egin izan dio hika; Aimarri ez. Lasarte-Oriako gazteek gaztelaniaz egiten dute gehiago eta hika saiatzen direnek ez dutela ondo egiten diote. Beraien hika ere ez ei da ona.</p>

2. Hika, mutilen artean eta modu naturalean ikasita

- **Erref:** USU-090/005
- **Iraupena:** 0:02:48. **Hasi:** 00:03:29. **Bukatu:** 00:06:17
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:

<p>Belarriz ikasi dute, modu naturalean. 16-17koei entzunda. Ez dira gogoratzen ikasketa-prozesuaz. Mutilen artean hitz egiten dute. Neskei normalean ez, aditz solte batzuk eta toka noka beharrean. Noka Usurbilen ez dute entzuten; uste dute neskek ez dakitela ondo.</p>

3. Euskaraz eta mutil artean hika beti

- **Erref:** USU-090/007
- **Iraupena:** 0:02:20. **Hasi:** 00:06:38. **Bukatu:** 00:08:58
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:

<p>Landerri aitonak hika egiten zion eta Aimarri ere bai bereak. Aitak ere egiten dio batzuetan Landerri. Euskaraz ari direnean, hika ari dira beti mutilen artean. Norbait hika hasten bazaio, Landerrek hika erantzuten dio, baina neskak ez zaizkio hika hasten. Beraiek erabiltzen duten hitanoa ez dela liburuetakoa diote, baina ikastetxean hikari buruzko klaseak eman beharko lirakeela.</p>

4. Noka esaldi solteak soilik

- **Erref:** USU-090/008
- **Iraupena:** 0:03:28. **Hasi:** 00:08:58. **Bukatu:** 00:12:26
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:

<p>Usurbilen hitanoaren egoera osasuntsua dela diote. Kalean asko entzuten da. Mutilen artean bai, nesken artean ez hainbeste. Noka bultzatu beharko litzatekeela dioten arren, arraroa egingo litzaietke neskak noka entzutea. Noka esaldi solteak erabiltzen dituzte, umore tonuan, baina ez dira noka elkarrizketa bat mantentzeko gai, eta neskak ere ez.</p>

5. Hitanoaren iritzi ona dute

- **Erref:** USU-090/009
- **Iraupena:** 0:02:26. **Hasi:** 00:12:26. **Bukatu:** 00:14:52
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:

<p>Herri txikietan hobeto mantendu da hitanoa. Donostiako bati hika eginez gero, baserritarrek direla pentsa dezakete. Beraiek iritzi ona daukate hitanoari buruz, egunerokoan erabiltzen dutelako.</p>

6. Errespetuaren izenean, zuka

- **Erref:** USU-090/011
- **Iraupena:** 0:01:30. **Hasi:** 00:15:10. **Bukatu:** 00:16:40
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:

<p>Errespetuarekin lotzen dute zuka. Itxuraren eta adinaren arabera erabiltzen dute hika. Landerri ez zaio ondo iruditzen nagusiagoek berari hika egitea eta berak ezin hika erantzun ahal izatea.</p>

7. Aitari hika egiteko ohiturarik ez

- **Erref:** USU-090/013
- **Iraupena:** 0:01:33. **Hasi:** 00:17:18. **Bukatu:** 00:18:51
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:

<p>Landerri ez zaio ateratzen aitari hika egitea, zuka egiten dio. Ohitura kontu bat da.</p>

8. Noka ikasteari buruz

- **Erref:** USU-090/014
- **Iraupena:** 0:01:51. **Hasi:** 00:18:51. **Bukatu:** 00:20:42
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:

<p>Landerri animatuko litzateke noka ikastera. Zaila egingo litzaioke. Kaleko hika dakite, eta ez dela oso zuzena diote. Noka lehenengo neskek ikasi behar dutela diote, bestela alferrik dela beraiek ikastea: ez dute izango norekin egin.</p>

9. Hika, konfiantza girokoa

- **Erref:** USU-090/016
- **Iraupena:** 0:02:07. **Hasi:** 00:21:07. **Bukatu:** 00:23:14
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:

<p>Noka zabaltzeko, neskek beraien artean hitz egin beharko luketela dio Aimarrek. Hika konfidantzarekin lotzen dute. Ezezagun bati ez diote hika egingo. "Euskal label" batekin ere lotzen dute, baina hika ez dutela ondo egiten diote.</p>

10. Ikastolako euskara eta beraiena diferenteak

- **Erref:** USU-090/018
- **Iraupena:** 0:02:03. **Hasi:** 00:23:44. **Bukatu:** 00:25:47
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:

<p>Ikastolako euskara ez dela beraiek hitz egiten dutena esaten dute. Lasarteko batzuek hika gaizki egiten dute, beraiek baino okerrago.</p>

11. Hika-ikastaro batean beraienak lekuri ez

- **Erref:** USU-090/020
- **Iraupena:** 0:02:59. **Hasi:** 00:26:07. **Bukatu:** 00:29:06
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:

<p>Lander animatuko litzateke hika ikastaro batera, baina bere ustez beraien hitz egiteko era ez luke irakasleak onartuko. Beste leku batzuetako hika arrotza egiten zaie.</p>

12. Lasarten gaztelaniaz hitz egiteko ohitura handiagoa

- **Erref:** USU-090/022
- **Iraupena:** 0:00:55. **Hasi:** 00:29:29. **Bukatu:** 00:30:24
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Euskara » Tratamenduak
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:

<p>Lasarteko ikaskideek gaztelaniaz hitz egiteko ohitura dute, beraiek hika egiten duten bezalaxe. Usurbilen hika egiten dute kalean; ez dute gaztelania asko entzuten.</p>

13. Aisialdian ere gehiena hika egiten dute

- **Erref:** USU-090/023
- **Iraupena:** 0:02:43. **Hasi:** 00:30:24. **Bukatu:** 00:33:07
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak
- Euskara » Tratamenduak
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:

<p>Eskubaloi taldean jokatzeko dute, eta han ere hika hitz egiten dute. Parranda giroan ere hika gehiena. Lagun batzuek gaztelan egiteko ohitura dute, eta haiekin gaztelan egiten dute. Erosoago sentitzen dira euskaraz.</p>

14. Telebista gaztelan; euskal musika taldeak

- **Erref:** USU-090/024
- **Iraupena:** 0:03:05. **Hasi:** 00:33:07. **Bukatu:** 00:36:12
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak

Laburpena:

Aimarrek irratia euskaraz entzuten du, baina telebista gaztelan. Landerrek ere bai. Euskarako liburuan ikastetxean bidalitakoak dira. Euskal musika talde batzuk aipatzen dituzte: Glaukoma, Berri txarrak... Regetoia gustatzen zaie, eta erdaraz. Su ta Gar eta Negu Gorriak gurasoen garaikoak dira.

15. Whassapa eta sare sozialak

- **Erref:** USU-090/025
- **Iraupena:** 0:01:27. **Hasi:** 00:36:12. **Bukatu:** 00:37:39
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Teknologia berriak eta sare sozialak
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:

<p>Whassapa euskaraz erabiltzen dute, baina Instagram eta Twitter gaztelan, eduki gehiago dagoelako. Whassapean nola idazten duten.</p>

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2025-11-21

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com